

OŠ „J.J.Zmaj“ Banjaluka
Svjetlana Lukač

IGROLIKE AKTIVNOSTI U NASTAVI SRPSKOG JEZIKA U III RAZREDU OSNOVNE ŠKOLE

1. Model responsibilne nastave obogaćene igrolikim aktivnostima

Nastavnik: Svetlana Lukač

Razred: treći

Nastavna jedinica: Obrada velikih i malih pisanih slova latinice: *s, š, ž, z*

Nastavni oblici: frontalni, individualni i grupni

Nastavne metode i metodski postupci: metoda razgovora, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije;

Materijalno – tehnička osnova rada: materijal za igroliku aktivnost “Izgubljeno slovo”, (kutija, kartončići na kojima su napisane riječi u kojima nedostaje neko od slova koja će se obrađivati), materijal za igroliku aktivnost “Slova tabla”(kartonska tabla sa osam polja u kojima su upisana nova slova) žetoni za prekrivanje slova), plakati, panoi, flomasteri u boji.

Inovativni nastavni model: Responsibilna nastava obogaćena igrolikim aktivnostima

Tok responsibilne nastave sa igrolikim aktivnostima

1. **Koncipiranje, prijedloga varijanti nastavnih aktivnosti tokom pripreme, izvođenja i vrednovanja nastave (čini nastavnik prije neposrednog nastavnog rada)**

Krajem prethodnog časa nastavnik je predložio učenicima dvije varijante nastavnog rada za ovaj čas:

- Učenje nove grupe latiničnih pisanih slova na nov i neuobičajen način sa igrolikim aktivnostima;
- Učenje nove grupe latiničnih slova na uobičajen način u radu sa nastavnikom bez igrolikih aktivnosti.

Ukoliko su učenici, demokratskim putem, odabrali prvu varijantu nastavnog rada nastavnik će im predložiti i obrazložiti sljedeće mogućnosti njihovog pripremanja za nastavu:

- a) Da nova slova načine od raznobojne tkanine i zalijepe na papir;
- b) Da nova slova nacrtaju, a zatim ukrase raznim ukrasima npr. školjkama ;
- c) Da donesu slike predmeta ili predmete čiji nazivi sadrže nova slova.
- d) Da pokušaju napisati nova slova zajedno sa njihovim ćiriličnim parovima.

Učenici će demokratskim putem odabrati dvije do tri predložene aktivnosti.

Dobro je da nastavnik napomene učenicima da će rezultate odabranih aktivnosti pokazati pred odjeljenjem i da ozbiljno pristupe rješavanju zadataka.

2. **Predlaganje, izbor i realizacija nastavnih aktivnosti u izvođenju nastave**

- a) Na početku časa učenici će prezentovati rezultate pripremanja za nastavu. Radove svakog pojedinca ostali učenici će zajedno sa nastavnikom pohvaliti i reći će svoje mišljenje o originalnosti, urednosti i tačnosti u različitim načinima rješavanja zadataka.
- b) Nastavnik će predložiti sljedeće varijante predstojećeg nastavnog rada:
  - Igrolike aktivnosti u parovima;
  - Igrolike aktivnosti u grupama;

I VARIJANTA: Realizovaće se igrolika aktivnost “Izgubljeno slovo” u parovima

Odjeljenje treba podijeliti u tri grupe parova:

Nakon toga treba svakom paru dati kutije s karticama na kojima su napisane riječi.

U svakoj riječi na početku, na kraju ili u sredini nedostaje jedno slovo. Slova koja nedostaju pripadaju grupi novih pisanih slova. Osim kutija sa karticama parovi učenika će dobiti plakate i flomastere u boji.

Pravilo za izvođenje igrolike aktivnosti:

Kada nastavnik podigne znak s natpisom: KRENI! parovi će:

- izvlačiti kartončiće,
- čitati riječi,
- odrediti slovo koje nedostaje,
- pisati slovo na plakat flomasterom u boji,
- pisati slovo u svesku,
- pisati slovo u riječi u kojoj nedostaje pazeći na pravilno povezivanje sa ostalim slovima u riječi.

Nakon toga ponovo izvlače novi kartončić iz kutije.

Na nastavnikov znak: STANI! parovi prestaju sa radom i prezentuju radove na plakatima i kartončiće, a sveske ostavljati kod nastavnika. Tokom prezentovanja rezultata na plakatima i kartonima ostali učenici će davati nagradne bodove paru koji prezentuje i to na sljedeći način:

- 1 bod za brzinu rješavanja zadataka,
- 2 boda za tačno i uredno napisana slova na plakatu,
- 3 boda za tačno i uredno napisana i povezana slova u riječi u kojoj nedostaju.

Nakon proglašenja pobjednika plakate parova će nastavnik staviti na odjeljinski pano.

II VARIJANTA

Realizovaće se igrolika aktivnost “Slovna tabla” u radu u grupama.

Odjeljenje treba podijeliti na četiri heterogene grupe.

Svaka grupa će dobiti slovnu tablu sa osam polja. U svakom je polju napisano po jedno slovo iz nove grupe slova. Za svaku grupu će biti različite kombinacije novih slova na tablama. Slova će biti pokrivena drvenim žetončićima. Učenici će dobiti plakate i flomastere u boji.

Pravilo za izvođenje igrolike aktivnosti: Učenici će na nastavnikov znak uraditi sljedeće:

- podići žeton i tako otkriti slovo,
- pisati slovo na plakat,
- pisati jedan red slova u svesku,
- napisati na plakatu 2 - 3 riječi sa datim slovom.

Na nastavnikov znak učenici će prestati sa radom.

Nakon toga će grupe prezentovati svoje radove, a ostali učenici će zajedno sa nastavnikom vrednovati njihove radove na sljedeći način:

- 1 bod će dobiti grupa koja je prva riješila zadatak,
- 2 boda za tačno i uredno napisana slova,
- 3 boda za tačno i uredno napisane riječi.

Nakon proglašenja pobjednika nastavnik će plakate postaviti na pano.

3) Zajednički izbor najpovoljnije varijante nastavne aktivnosti u izvođenju nastave

Potrebno je da nastavnik navede i obrazloži igrolike aktivnosti, što se posebno odnosi na objašnjavanje njihovih pravila i ciljeva.

Prihvata se varijanta igrolike aktivnosti za koju se odluči većina učenika

4) Realizacija demokratski odabrane varijante nastavne aktivnosti u izvođenju nastave

Nakon demokratski odabrane igrolike aktivnosti učenici će formirati grupe ili parove i dobiće nastavne listiće sljedećeg sadržaja:

1. Uputstvo za rad u grupi/paru

2. Pravilo odabrane igrolike aktivnosti

3) Posebnu instrukciju – Potrudite se da odgovorno uradite zadatke jer o tome ovisi uspjeh grupe/para i mogućnost da osvojite što veći broj bodova.

Tokom rada parova/grupa učenika nastavnik će bodriti sve učenike ali im ne pomaže jer se radi o takmičenju.

5) Vrednovanje rezultata responsibilne nastave

U ovom dijelu časa nastavnik može predložiti sljedeće načina ocjenjivanja rada učenika:

- diktat

- rješavanje zadataka u radnoj knjizi „Učim latinicu“.

Realizovaće se način ocjenjivanja koji odabere većina učenika.

U obe varijante učenici će zamijeniti sveske i ispraviti i ocjeniti jedni druge na osnovu datih rješenja i uputstava.

Nakon toga će zaokružiti jednu od tri mogućnosti za datu tvrdnju:

Smatram da sam, tokom današnjeg časa, odgovornije rješavao zadatke jer sam znao da će to doprinijeti uspjehu moje grupe/para.

1) slažem se   2) srednje se slažem   3) ne slažem se

